

نام و نام خانوادگی : سؤالات امتحان درس: علوم و فنون ادبی (۲) پایه : یازدهم رشته : انسانی نام دبیر : خانم مقدّمی		باسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ دبیرستان غیردولتی هدی (دوره دوم) آزمون نوبت دوم سال تحصیلی ۹۷-۹۸ تعداد صفحه: ۶ تعداد سؤال: ۲۸		تاریخ آزمون : ۹۸/ ۰۲ / ۲۸ مدت امتحان: ۹۰ دقیقه نیاز به پاسخنامه دارد ☐ ندارد ☒ شماره صندلی :											
تاریخ تصحیح: ۹۸/ / نمره : با عدد () نمره با حروف : () امضای دبیر :															
بارم	شرح سوالات				ردیف										
	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره)				الف										
۲۵٪	۱. یک مورد از علل گرایش شاعران فارسی زبان به دربار هند را در قرن دهم بنویسید.														
۵٪	۲. نثر «بینابین» چه ویژگی‌هایی دارد؟														
۱	۳. در جدول زیر موارد (الف) را به موارد (ب) با توجه به روابط بین آن‌ها وصل کنید.														
		<table><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>خَلّاق المعانی الثانی</td><td>ابن یمین</td></tr><tr><td>ترکیب‌بند عاشورایی</td><td>مثنوی جمشید و خورشید</td></tr><tr><td>قطعات اخلاقی</td><td>کلیم کاشانی</td></tr><tr><td>سلمان ساوجی</td><td>محتشم کاشانی</td></tr></table>		الف	ب	خَلّاق المعانی الثانی	ابن یمین	ترکیب‌بند عاشورایی	مثنوی جمشید و خورشید	قطعات اخلاقی	کلیم کاشانی	سلمان ساوجی	محتشم کاشانی		
الف	ب														
خَلّاق المعانی الثانی	ابن یمین														
ترکیب‌بند عاشورایی	مثنوی جمشید و خورشید														
قطعات اخلاقی	کلیم کاشانی														
سلمان ساوجی	محتشم کاشانی														
۵٪	۴. درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید. الف) قالب مسلّط شعری در سبک هندی قصیده است: ب) غزل‌های خواجوی کرمانی بر اشعار حافظ تأثیرگذار بوده است:														
۵٪	۵. هرکدام از کتاب‌های زیر در چه موضوعاتی نوشته شده است؟ الف) مجالس المؤمنین: ب) عین‌الحیات:														

۶. در سبک عراقی ستایش به جای ستایش خرد در سبک خراسانی جایگزین می‌شود.	۲۵٪
۷. هر کدام از موارد زیر در کدام قلمرو (زبانی، ادبی و فکری) شعر سبک هندی قرار می‌گیرد؟ الف) معنی‌گرا بودن شعر: ب) ورود لغات آداب و رسوم هندی:	۵٪
۸. مهم‌ترین کانون ادبی در قرن دهم کدام شهر بود؟	۲۵٪
۹. عبارت زیر معرفّ کدام شاعر است؟ «معروف‌ترین شاعر سبک هندی که در غزل‌سرایی مشهور بوده و او را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند»	۲۵٪
ب	زیبایی‌شناسی (۶ نمره)
۱۰. در ابیات زیر تشبیه‌های فشرده و گسترده را بیابید. الف) خانه دل ما را از کرم عمارت کن پیش از آن که این خانه رو نهد به ویرانی ب) مانند پنبه‌دانه که در پنبه تعبیه است اجرام کوه‌هاست نهان در میان برف	۵٪
۱۱. در تشبیه زیر «وجه شبه» را مشخص کنید. «دانا چو طبله عطار است؛ خاموش و هنرنمای»	۲۵٪
۱۲. در بیت زیر مجاز و معنای آن را مشخص کنید. دل عالمی بسوزی چو عذار برفروزی تو از این چه سود داری که نمی‌کنی مدارا	۵٪
۱۳. در بیت زیر «قرینه» را مشخص کنید. چرا چون لاله خونین دل نباشم که با ما نرگس او سرگران کرد	۲۵٪

٪ ۷۵	۱۴. در بیت‌های زیر انواع استعاره (مصرّحه و مکنّیه) را مشخص کنید. الف) هزار نقش برآرد زمانه و نبود یکی چنان که در آئینه تصور ماست ب) صبحگاهی سرخوناب جگر بگشایید ژاله صبحدم از نرگس تر بگشایید پ) ای سرو پای بسته به آزادی مناز آزاده من که از همه عالم بریده‌ام
٪ ۵	۱۵. در موارد زیر مفهوم استعاره‌های مشخص شده را بیان کنید. الف) آیینه‌ات دانی چرا غماز نیست؟ چون که زنگار از رخسار ممتاز نیست ب) شب را به بوستان با یکی از دوستان اتفاق مبیت افتاد؛ گفتی که خرده مینا بر خاکش ریخته و عقد ثریا از تاکش آویخته.
٪ ۵	۱۶. استعاره زیر را به یک تشبیه کامل تبدیل کنید. نه / این برف را / سر باز ایستادن نیست / برفی که بر ابرو و سر و روی ما می‌نشیند.
٪ ۵	۱۷. در بیت زیر، استعاره را بیابید و مشخص کنید آن استعاره، کدام رکن باقی مانده از تشبیه است؟ بشکن دل بی‌نوی ما را ای عشق این ساز شکسته‌اش خوش‌آهنگ‌تر است
٪ ۷۵	۱۸. کنایه‌ها را در عبارتهای زیر بیابید. الف) در هر طرف ز خیل حوادث کمین‌گهی است زان رو عنان‌گسسته دواند سوار عمر ب) به تیغم گر گشود، دستش نگیرم و گر تیرم زند منت پذیرم پ) عاقل چون خلاف اندر میان آید، بجهد و چون صلح بیند، لنگر بنهد.
۱	۱۹. مفهوم کنایی عبارتهای زیر را مشخص کنید. الف) ای گل بوستان‌سرا، از پس پرده‌ها درآ بوی تو می‌کشد مرا، وقت سحر به بوستان ب) اکنون همچون علمای زمان در علوم موی می‌شکافند.
٪ ۵	۲۰. کنایه در لغت به چه معناست؟

پ	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
	۲۱. شعر زیر را بخوانید و به موارد خواسته شده، پاسخ دهید. ۱ / ۵ مرا تو غایت مقصودی از جهان ای دوست هزار جان عزیزت فدای جان ای دوست چنان به دام تو الفت گرفت مرغ دلم که یاد می‌نکند عهد ایشان ای دوست گرم تو در نگشایی کجا توانم رفت به راستان که بمیرم بر آستان ای دوست مرا رضای تو باید نه زندگانی خویش اگر مراد تو قتل است وارهان ای دوست که گفت سعدی از آسیب عشق بگریز به دوستی که غلط می‌برد گمان ای دوست الف) دو مورد از ویژگی‌های زبانی آن را بنویسید. ب) دو مورد از ویژگی‌های ادبی شعر را بنویسید. پ) ویژگی فکری حاکم بر شعر چیست؟	
	۲۲. متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید: ۱ «مجموعه‌ای می‌بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد» الف) متن را از نظر زیبایی‌شناسی بررسی نمایید. (ذکر دو مورد کافی است) ب) ویژگی‌های فکری متن را بیان کنید.	
	۲۳. ابیات زیر را از نظر مضمون بررسی کنید: ۵٪ بخیه کفشم اگر دندان نما شد، عیب نیست خنده می‌آرد همی بر هرزه گردی‌های من ریشه نخل که نسل از جوان افزون تر است بیشتر دلبستگی باشد به دنیا پیر را	

۵٪	۲۴. با توجه به متن زیر دو مورد از ویژگی‌های سبک هندی را بیان کنید: «از طبقهٔ علّیهٔ شعرا که ناظران مناظم سخن‌پیرایی و پیرایه‌بندان سلسلهٔ معنی‌آرایی‌اند در آن هنگام در اردوی معلّا و ممالک محروسه، شاعران سخنور و سخنوران بلاغت‌گستر بی‌شمار بودند در اوایل حال حضرت خاقانی جنت مکانی توجه تمام به حال این طبقه بود».																
۵٪	۲۵. غزل زیر را از نظر تاریخ ادبیات بررسی کنید. (ذکر دو مورد کافی است) من ندانستم از اول که تو بی مهر و وفایی عهد نابستن از آن به که ببندی و نیایی دوستان عیب‌کنندم که چرا دل به تو دادم باید از اول به تو گفتن که چنین خوب چرایی شمع را باید از این خانه به در بردن و کشتن تا به همسایه نگوید که تو در خانهٔ مایی عشق و درویشی و انگشت‌نمایی و ملامت همه سهل است تحمل نکنم بار جدایی سعدی آن نیست که هرگز ز کمندت بگریزد چون بدانست که در بند تو خوشتر ز رهایی سعدی																
	ت موسیقی شعر (۶ نمره)																
۲	۲۶. بیت زیر را متناسب با پایه‌های آوایی تفکیک کنید، سپس وزن و نشانه‌های هجایی هریک را در خانه‌ها جای دهید: ای به ازل بوده و نابوده ما وی به ابد زنده و فرسوده ما <table><tr><td>پایه‌های</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>آوایی</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>نشانه‌های هجایی</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>وزن</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	پایه‌های				آوایی				نشانه‌های هجایی				وزن			
پایه‌های																	
آوایی																	
نشانه‌های هجایی																	
وزن																	

۲	۲۷. بیت زیر را تقطیع کرده و وزن و نشانه‌های هجایی آن را بنویسید: ای باد بامدادی خوش می‌روی به شادی پیوند روح کردی پیغام دوست دادی
۲	۲۸. کدام یک از ابیات زیر دارای وزن همسان دولختی است؟ دلیل خود را بنویسید: الف) باز آمدم باز آمدم از پیش آن یار آمدم در من نگر در من نگر بهر تو غمخوار آمدم ب) هر نفس آواز عشق می‌رسد از چپ و راست ما به فلک می‌رویم عزم تماشا که راست پیروز و سربلند باشید
	«المی! چه جویم که غایب نشان از تو بی‌نمایی، اسم و چه گویم که نمایم عرفان به تو سرگردانی اسم»